

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.664/2012/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Földes és Társa Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Földes Tamás ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Kulcsár István ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen érdekeltségi hozzájárulása visszafizetése iránt indított perében, a Debreceni Törvényszék 2012. október 11. napján kelt, 1.G.../2012/12. számú ítélete ellen az alperes részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6350 (Hatezer-háromszázötven) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes tulajdonában álló ...-i .../18. hrsz-ú, a valóságban ..., ... számú ingatlan nem közvetlenül a ... utcáról nyílik, az ingatlannak csupán az oldalhatára esik a ... utcára. Az ingatlan a ... utcára merőleges, név nélküli utcából közelíthető meg.

Az alperes 2008. augusztus 21. napján 126 000 Ft érdekeltségi hozzájárulás megfizetésére kötelezte a felperest, aki a fizetési kötelezettségének 2008. szeptember 1. napján eleget tett.

Az alperesi víziközmű hálózat terve azonban nem tartalmazta a ... utcán húzódó gerincvezetékű az alperesi ingatlanhoz vezető bekötő vezetéket. Ezt a hibát a felperes jelezte az alperesnek, majd pedig a perben félként nem szereplő önkormányzatnak is. Az önkormányzattól azt a tájékoztatást kapta, hogy a beruházás nem érinti a felperes ingatlanát, ezért a felperes jogosult az általa megfizetett érdekeltségi hozzájárulást visszaigényelni.

A ... utcán húzódó gerincvezetékől a bekötő vezetéket a felperes saját maga készítette el, ennek költsége az ingatlanon kialakított tisztító aknáig 122 093 Ft volt.

A felperes, mint jogosult fizetési meghagyás kibocsátását kérte 126 000 Ft érdekeltségi hozzájárulás, valamint annak 2011. május 30. napjától a Ptk. 301. §-a szerinti késedelmi kamata visszafizetése iránt.

Az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes a keresetét a tőkeösszeg vonatkozásában változatlanul fenntartotta, a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját pedig 2008. szeptember 2. napjában jelölte meg.

Előadta, hogy a felperes ingatlana nem tartozott az alperesi víziközmű hálózat érdekeltségi területéhez az önkormányzat tájékoztatása szerint, ezért a felperes által megfizetett érdekeltségi hozzájárulás a felperesnek visszajár.

Másodlagosan kártérítés jogcímén kérte az alperes kötelezését a bekötővezeték létesítési költségének (122 093 Ft-nak) a megfizetésére, arra hivatkozva, hogy amennyiben a felperes ingatlana az alperes érdekeltségi területéhez tartozik, úgy a felek között a Ptk. 198. § (3) bekezdése szerint polgári jogi jogviszony jött létre a jogszabály rendelkezésénél fogva. Az alperes a szerződéses kötelezettségének nem tett eleget, mivel nem építette ki a felperes ingatlanához a bekötővezetéket.

A felperes álláspontja szerint a vállalkozóval az alperesnek kell elszámolnia, a bekötővezeték elmaradásával kapcsolatos igényét az alperes a vállalkozóval szemben érvényesítheti.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Hivatkozott arra a tényre, hogy az ingatlanon a bekötés utóbb ténylegesen megvalósult, ez is azt mutatja, hogy a felperes ingatlana az alperesi víziközmű társulat érdekeltségi területéhez tartozik.

Nem vitatta, hogy a felperesi ingatlanhoz vezető bekötővezeték nem valósult meg, és a 2012. október 4-ei tárgyaláson a bekötővezeték kialakításának a felperes által megjelölt összegét is elismerte. A felperesi követelés jogalapját azonban továbbra is vitatta.

E körben arra hivatkozott, hogy az alperes a bekötővezeték hiányát jelezte az önkormányzat felé, mivel az önkormányzat feladata volt a vállalkozóval történő kapcsolattartás. A vállalkozónak 2011. szeptember végéig kellett a hiányokat pótolnia.

Álláspontja szerint a felperes kárát az önkormányzat okozta azzal, hogy téves tájékoztatást adott a felperesnek azzal kapcsolatban, hogy az igényét az alperessel szemben érvényesítheti.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nagyobb részben alaposnak találta, és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 122 093 Ft-ot, és ezen összeg után 2011. szeptember 9. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező késedelmi kamatát, valamint 46 750 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Ítélete indokolásában - ismertetve a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 38. §-át, 44. § (1) és (2) bekezdése rendelkezéseit - kifejtette, hogy abból a tényből, miszerint a felperes utóbb megvalósította az alperes által létesített hálózathoz történő csatlakozást,

azt a következtetést vonta le, hogy a felperes ingatlana az alperesi víziközmű társulat érdekeltségi területén található.

A felek között a Ptk. 198. § (3) bekezdése szerint szerződéses viszony jött létre, amely alapján az alperes köteles volt szennyvízhálózat létesítésére, illetve a felperes részére a bekötés lehetőségének a biztosítására. Az alperes ezen kötelezettségét csak részben teljesítette, mivel nem került sor a felperes ingatlanához vezető bekötővezeték kialakítására.

Osztotta a felperes álláspontját a tekintetben, hogy a felperes az alperessel áll jogviszonyban, nem pedig a vállalkozóval, ezért a felperes a bekötővezeték hiánya miatt közvetlenül nem érvényesíthet igényt a vállalkozóval szemben. Az ezzel kapcsolatos elszámolást az alperes és a vállalkozó között kell elvégezni. Az alperes azonban a Ptk. 318. §-a, és a Ptk. 339. §-a alapján köteles a felperessel szemben helytállni.

Az alperes szerződésszegésével a felperesnél bekövetkezett kár összegét a bekötővezeték létesítésének költségével azonosította, ezt az összeget az alperes nem vitatta, ezért a bekötővezeték bekerülésének az összegét az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt összegben elfogadta.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetés ellenére az alperes nem bizonyította azt a perben, hogy a felperest tájékoztatta volna arról, miszerint a csatlakozás lehetőségének a kialakítása kivitelezési hiba miatt nem történt meg, illetve, hogy az alperes intézkedik a kijavítással kapcsolatban.

Az alperes által 1.G.../2011/7. szám alatt becsatolt iratokat ezen tények bizonyítására nem találta alkalmasnak az elsőfokú bíróság.

A bíróság a felperes keresetét 122 093 Ft erejéig megalapozottnak találta, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

Az alperest a Ptk. 301. §-a alapján kötelezte késedelmi kamat megfizetésére, a kamatfizetés kezdő időpontját a bíróság a költségeket igazoló számlán megjelölt teljesítési időpontban, 2011. szeptember 9. napjában határozta meg. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

A perköltség viseléséről a felperes 0,96 %-os pernyertességi arányának a figyelembevételével, a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján döntött, a perköltség összegének meghatározása során figyelembe vette a fizetési meghagyásos eljárásban a felperes által megfizetett 5000 Ft eljárási illetéket, majd az utóbb lerótt 10 000 Ft eljárási illetéket, illetve a jogi képviselőjének a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján 2000 Ft + ÁFA összegű ügyvédi munkadíjban megállapított perköltségét.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és a felperes kereseti kérelmének teljes elutasítását, a felperes kötelezését a perköltség viselésére.

Fellebbezési hivatkozása szerint a Debreceni Törvényszék a tényállást nem kellően tárta fel. A tényállás pontosítása érdekében előadta, hogy D., H., M., S. és E. települések közösen valósítottak meg szennyvízcsatorna beruházást az Európai Unió ISPA program keretében. Az ehhez szükséges önkormányzati saját erőt a helyi víziközmű társulatok biztosították.

A jelen ügyben az alperes a lakosság bevonásával a saját erő 10 %-át biztosította, amellyel kiváltotta az önkormányzat saját erejét. Az építetők azonban a beruházás során a helyi önkormányzatok voltak.

A ...-i Önkormányzat rendelte meg a létesítési vízjogi engedélyes tervet, majd a közbeszerzési eljárás lefolytatásához szükséges tervet, a kiviteli terveket, a megvalósulási dokumentációt pedig a kivitelező készítette el. A kivitelezés ellenőrzését a beruházó ...-i Önkormányzat megbízottjaként a mérnöki szervezet, illetve a műszaki ellenőrök végezték. A megépített közcélú vízgazdálkodási mű az önkormányzat vagyonába került.

Tévedett ezért a felperes és a felperesi érvelést elfogadó elsőfokú bíróság is, amikor azt mondta ki, hogy az alperesnek kellett volna elszámolnia a vállalkozóval. Az alperes nem kötött szerződést sem a tervezésre, sem a kivitelezésre, sem pedig a beruházás mérnöki munkáinak az elvégzésére. Az elszámolást a helyi önkormányzatnak kellett elvégeznie, mivel ő kapta meg a társulattól a saját erőt, illetve az ISPA támogatást is.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú eljárásban nem vizsgálta a bíróság azt, hogy a felperes által megépített házi bekötővezeték szerepel-e az aktiválási térképen, illetve az aktiválási dokumentumon. Amennyiben szerepel, úgy a felperes az önkormányzat vagyonát gyarapította, ha pedig nem szerepel, úgy azt rendezni kell olyan módon, hogy a közterületen fekvő csatornarészt közműként aktiválni kell az önkormányzat részére.

Ha ezáltal a felperesnek kára keletkezett, úgy azt a beruházó, tervező, kivitelező és mérnök mulasztásként kell számon kérni, nem pedig az alperesi társulatnál.

Hivatkozott arra is, hogy a felperes a kivitelezés során nem járt el a saját ügyében, ha ezt megtette volna, úgy az építkezés alatt a kivitelező köteles lett volna pótmunkaként megépíteni a hiányzó bekötővezetékét, ha az a tervben szerepel.

Amennyiben a műszaki átadás-átvételt követően derül ki a kivitelezői mulasztás, úgy pedig a garanciális időszakban lett volna köteles ezt pótolni.

Tévesnek és megalapozatlannak tartotta az elsőfokú bíróság ítéletének azt a megállapítását, hogy a peres felek között a Ptk. 198. § (3) bekezdése szerint jogviszony jött létre.

Állította, hogy sem a vízgazdálkodási társulatokra vonatkozó törvény, illetve a végrehajtási kormányrendelet, sem az alperesi víziközmű társulat alapszabálya nem rendelkezik úgy, hogy minden érdekelt részére meghatározná a házi bekötővezeték elkészítését. A tagok által fizetett érdekeltségi hozzájárulás az egész közmű megépítéséhez történő arányos hozzájárulást jelent, abban benne szerepel a gerincvezetékek, átemelők, illetve azok gépészetének arányos része.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, döntése a jogszabályoknak megfelelő.

Előadta, hogy az alperes sem vitatta a perben, hogy a felperes tulajdonát képező ingatlanhoz nem valósult meg a bekötővezeték. Az elsőfokú bíróság helytállóan - a felperes keresetleveléhez F/4. szám alatt becsatolt, ... Város polgármestere által 2011. július 4-én kelt levélben szereplő tájékoztatás alapján - állapította meg azt, hogy a felperes az alperessel állt jogviszonyban, nem pedig a vállalkozóval, így a bekötővezeték hiánya miatt a felperes nem érvényesíthet közvetlenül igényt a vállalkozóval szemben.

Az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg azt is, hogy a peres felek között a Ptk. 198. § (3) bekezdése alapján szerződéses jogviszony jött létre, ez az álláspont megfelel az Alkotmánybíróság 5/1993. (II.12.) AB határozatában kifejtetteknek is.

Az alperes a szerződéses kötelezettségét nem vitásan nem teljesítette, a felperes a saját ingatlanához vezető bekötővezetékét saját költségén készítette el. A felperesnél ez a költség kárként jelentkezett arra tekintettel, hogy a többi társulati tagnak az alperes az érdekeltségi hozzájárulás ellenében közvetlenül megépítette a bekötővezetékét.

Az elsőfokú bíróság helytállóan, a Ptk. 318. §-a, és a Ptk. 339. §-a alapján kötelezte az alperest a felperes kárának megtérítésére, a kár összegszerűségét a felperes igazolta, azt az alperes nem vitatta.

Az ítéletábra felhívására a felperes nem kérte az ügyben tárgyalás tartását, az alperes pedig nem nyilatkozott, ezért az ítéletábra a Pp. 256/A. § (4) bekezdése, valamint (1) bekezdés f.) pontja alapján a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét részben elutasító rendelkezése ellene irányuló fellebbezés hiányában a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése értelmében nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az alperes fellebbezésében a tényállás kiegészítéseként előadottak valóban pontosabbá teszik a jelen perrel érintett szennyvízcsatorna beruházás kapcsán kialakult szerződéses jogviszonyokat. A beruházás a ...-i Önkormányzat beruházásában, az ő megrendelése alapján készült el, az elkészült beruházás az önkormányzat vagyonába került, működtetéséről a továbbiakban az önkormányzat dönt.

Az alperesi víziközmű társulat szerepe ténylegesen a lakosság bevonásával az önkormányzati 10 %-os saját erő biztosítása volt.

Az alperesi víziközmű társulat a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.) 38. §-a, illetve saját alapszabályának 7.) pontja értelmében abból a célból jött létre, hogy közfeladatként a település belterületi, illetve lakott területi részének közművel vízellátását, szennyvízelvezetését, stb. szolgáló vízi létesítményeket hozzon létre. Az alapszabály és a Vgtv. 35. § (1) bekezdése szerint a társulat a közfeladatait szolgáló tevékenységét érdekeltségi területén végzi.

A Vgtv. 1. számú mellékletének 7.) pontja tartalmazza a jogszabályban használt „érdekeltségi terület” kifejezés tartalmát. Eszerint víziközmű társulat esetén azok a területek az érdekeltségi területek, amelyeken a víziközmű társulat által megvalósított vízi létesítmények szolgáltatása igénybe vehető.

Az érdekeltségi területet az alapszabály határozza meg. A társulat tagjai pedig a Vgtv. 35. § (2) bekezdése szerint az érdekeltségi területen ingatlan tulajdonnal rendelkező, vagy az ingatlant egyéb jogcímen használó természetes és jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok. Ők kötelesek a Vgtv. 35. § (3) bekezdése alapján érdekeltségi hozzájárulást fizetni a víziközmű társulat részére.

A jelen per alperesének az Országos Cégnyilvántartás adatai között található, az alapszabálya 2. számú mellékletét képező tagjegyzéke szerint a víziközmű társulat tagjai között ... sorszám alatt a ..., ... szám alatti ingatlan tulajdonosaként a H. Kft. szerepelt, amely cég azonban 2010. július 7. napján, felszámolási eljárás lefolytatását követően törölve lett a cégjegyzékből. A tagjegyzék azonban ezen a címen a .../K/.../2. hrsz-ú

ingatlant vette számba, nem pedig a felperes tulajdonát képező, a keresetlevélben ..., .../18. hrsz. alatt megjelölt ingatlant.

Ebből a tényből, valamint abból, hogy ... Város polgármestere, mint beruházó a 2011. július 4-én, valamint a 2011. szeptember 13. napján a felperesnek írt leveleiben következesen úgy nyilatkozott, hogy az ... szerződéses egységben megvalósult szennyvíz beruházás nem érintette a felperes ingatlanát, a tenderterv nem tartalmazta ennek az ingatlannak a bekötését, és a későbbiekben a beruházásba bevont ingatlanok között sem szerepelt a felperes ingatlana, az az egyértelmű következtetés vonható le, hogy a felperes ingatlana nem tartozott az alperesi víziközmű társulat érdekeltségi körébe.

Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor abból a tényből, hogy a felperes utóbb, saját költségére megvalósította az alperes által is finanszírozott hálózathoz történő csatlakozást, arra a következtetésre jutott, hogy a felperes ingatlana az alperes érdekeltségi területéhez tartozott. Az érdekeltségi területnek a Vgtv. mellékletében meghatározott fogalma szerint ugyanis az az ingatlan tartozik az érdekeltségi területhez, amelyen a víziközmű társulat által megvalósított vízi létesítmények szolgáltatása igénybe vehető. A felperes ingatlanát sem maga az alperes nem tekintette ilyennek, mivel az alakuláskor elkészített tagjegyzéken a felperes ingatlanának adatai nem szerepeltek, de a beruházó önkormányzat sem tervezte azt, hogy a felperes ingatlanán is igénybe vehető legyen a megvalósuló vízi létesítmény szolgáltatása.

A téves felhívás alapján szintén tévedésből és jogcím nélkül megfizetett érdekeltségi hozzájárulás pedig önmagában nem hozta létre az alperes és a felperes között a tagsági jogviszonyt. Az alperesnek ezért nem volt szerződéses kötelezettsége a felperes felé a szennyvízhálózat létesítése, és a bekötési lehetőség biztosítása, így nem lehet szó az alperes hibás teljesítéséről sem.

A felperes utóbb, önállóan létesített jogviszonyt a vállalkozóval a szennyvízvezetékre való csatlakozása kiépítésére, ezért az erre fordított kiadásai megtérítését a vele jogviszonyban nem álló alperestől alappal nem igényelhetette.

Joggal tartott azonban igényt a felperes az alperesnek tartozatlanul, jogalap nélkül megfizetett 126 000 Ft érdekeltségi hozzájárulás visszafizetésére a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján, mivel ő soha nem volt az alperesi víziközmű társulat tagja, ingatlana nem tartozott az alperes érdekeltségi területébe, ezért a Vgtv. 35. § (3) bekezdése szerinti fizetési kötelezettség őt nem terhelte.

A bíróságnak a kereseti kérelemhez kötöttsége nem jelent jogcímhez kötöttséget is, ha a bizonyított tények más jogcímen megalapoznák a felperes keresetét (Pp. 3. § (2) bekezdése, 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 5/a. pont).

A felperes azonban nem fellebbezte meg az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetét részben elutasító rendelkezését, ezért az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése szerint - eltérő jogi indokokkal - helybenhagyta, mivel az ítéletábla álláspontja szerint az alperes fizetési kötelezettsége a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján áll fenn a felperes által jogalap nélkül megfizetett érdekeltségi hozzájárulás vonatkozásában.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárással felmerült költségeit maga viseli, és a Pp. 78. § (1) bekezdése alkalmazásával az ítéletábla őt kötelezte a felperes javára a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjából álló

másodfokú perköltség megfizetésére. Ennek összegét az ítélet tábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján 5000 Ft + áfa = 6350 Ft összegben állapította meg.

Debrecen, 2013. március hó 28. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó